

Avokádó

Nyomogatom az Albert Heijnban az avokádókat, elég puhák-e. Sehol sincs már a kezdeti bizonytalanságom, amikor egy késsel próbáltam megpucolni életemben az elsőt. Bruna annyira harsányan nevetett, amikor meglátott, hogy egy idő után a szomszéd elkezdte verni a vékony falat. Erre heves portugál szóáradattal válaszolt. Még csak egy napja voltunk szobatársak, de nem csapott be a nyelv dallamossága, sejtettem, hogy valójában semmi lágy nincs ezekben a szavakban. Utána megmutatta, hogy kell egy gyors mozdulattal elvágni a barna héjat, és kiszedni a magot. Cserébe neki adtam a felét, megnéztem, mit csinál vele, és ugyanúgy kentem aztán én is a pirítóásra.

A gyümölcsputt másik oldalán áll, a narancsok és banánok előtt, és már látom, hogy a mai bevásárlást sem ússzuk meg a banánmonológ nélkül. Sosem vesz banánt, mert itt Európában mind rosszul tudjuk, a finom, kicsi és édeset kell gyümölcsként enni, de az itt nincs is. Ez a nagy és ízetlen semmire sem jó, nevetséges, hogy ezt veszi itt mindenki, otthon ha ilyen vinne haza, a macskának se dobná oda az anyja. Feleml egy még zöld fürtöt, rázza, néztem meg, ezt aztán felesleges volt annyi kilométeren át ide utaztatni, mi ez, ez egy semmi. Mindent elmond ezekről, ahogy boldogan hámozzák a szerencsétlen szemérbánant a függöny nélküli lakásaikban, a designer tálaik felett, ha csak egy ilyen kurva tál árát hazautalná, egy hónapig venné az egész családja az igazi banánt, aminek íze is van. Egyre nagyobb mozdulatokkal magyaráz, az egyik banán egy hangos recsegnéssel leszakad a fűtről, és szép, íves pályán elrepül egy Ralph Lauren kabátos asszony lába elé. Végigmér minket, tudjuk, hogy túl hangosak vagyunk, de nem hagyjuk abba. Vagyis én igen, de Bruna nem, és egy idő után visszahangosodok hozzá én is. Nem sütöm le a szemem, amikor később a sörök mellett még egyszer szembejön a nő.

Brunának nemcsak a banán hiányzik, hanem az óceánparti éjszakák is, a meleg homokszemek, és a férfiak, akik úgy hazudnak, ahogy ő szereti. Bárkit hozott fel a rosszul szigetelt lakásunkba, nem segített, a csontjait mellettük is üvegszilánkként szúrta a holland hideg. Az első téli napon mégis óriási vigyorral kopogtatott a szobám ajtaján, végre hó. Hiába vagyunk pizsamában, rám dobja a kabátomat, menjünk már, ő még sose látott havat, fogalma sincs, milyen lesz megérinteni. Szúrósnak képzelem. Felesleges ellenkezni, akkor megyünk hógolyózni. Nem mondom neki, hogy ez egyáltalán nem igazi hó, csak dér és fagy, ennyi otthon még egy instaposztot se ér, nemhogy hógolyókat. Pár óra és csak sár marad utána. Valahogy mégis sikerül belőle pár golyót gyúrunk, a kabátja nyakába nyomok egy hideg maréknyit. Pont úgy sikongat, mint a húgom szokott a Normafán az igazi hóban.

Kontúr

Kezd hatni a fájdalomcsillapító, már újra elő tudom venni a telefont, és nem lüktet a fejem akkor se, ha pár másodpercenként váltok az ablakok között. Végigtekerek egy híroldalon, belföld,

külföld, gazdaság, bulvár, pázasi kísérlet közben megölte nőstény párját egy jegesmedve a detroiti állatkertben. Átugrok a Messengerre, látom, hogy megint írt a skodás, nagyon lelkes, inkább a csajcsoportot nyitom meg. Harminchét új üzenet, mire betölt, már harminckilenc. Nem értem, miről van szó, de a többiek szerint valaki egy nárcisztikus seggfej. Visszapörgetek, lassan töltődik a sok kép. Anna és a pasija, vagyis ha jól értem, már az expasija közötti beszélgetésrészletek, szakításuk darabjai kék és fehér buborékokban. Én sose küldtem be semmit Tomitól, pedig volt egy sajátos esztétikája a veszekedéseinknek. Ne szívd tovább a vérem. Ékezetek, mondat elején nagybetű, végén pont, mielőtt letiltott, mindig ügyelt a formalitásokra. Majd pár napon belül küldött egy vidrás békülögifet. A tengeri vidrák fogják egymás mancsát alvás közben, hogy ne sodorja el őket egymástól az áramlás. Cuki. Ébren pedig halálra erőszakolják és megeszik a fókakölyköket. Ezt nem akarta elhinni, szerintem meg se nézte a videót amit küldtem róla, karikás szemű zoológus vörös kontyval, vontatott mondatokkal magyarázza bizarr viselkedésük evolúciós hátterét.

Leginkább esténként jut eszembe Tomi. Miután először lefeküdtünk, hamar elaludt, már hajnalodott, mire nekem is sikerült. Hosszú másodpercekig nem tudtam eldönteni, hogy a szél füttyül a ferde redőny mögött, vagy csak a lélegzetem a bedugult orrlyukamon át. Próbáltam a hangra figyelni, visszatartani a levegőt, hogy úgy is hallom-e a sípolást, de valami mindig megzavart. Viszketett a combom, és féltem, hogy ki kell mennem hányni. A szextől kijózanodtam valamennyire, mégis olyan volt egy-egy pillanatra, mintha a Gellért hullámedencéjében taszigálna a víz. Becsuktam a szemem, még jobban szédültem. Inkább kinyitottam, és néztem azt a pár tárgyat a szobájában, melyeket a félhomályban is felismertem. Még bennük volt a lehetőség, hogy idővel nemcsak ismerőssé válnak, hanem elkezdnek hozzám tartozni.

Egy jogvédő szervezet vászontáskája lógott a székén, az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát nyomták rá. Ha képes lettem volna odasétálni, lett volna elég fény, hogy lássam a betűket. Később ebben hozott nekem gyógyszert és rántott sajtot, amikor először szembesült a görcseimmel. Pár hónap múlva inkább otthon maradt, mikor megírtam neki, hogy megjött. Már első este észrevehettem volna, hogy úgy dug meg, akárki lehetnék. Magától értetődően kerekedett fölém. Megmutatta az erejét, ahogy a csuklója köré csavarva húzta a hajam, vagy megszorította a nyakam. Nem tűnt fel a mozdulatok mögötti rutin, hogy milyen könnyen megtalálta a pontot, ahol ez még vonzó, és nem lép át semmilyen határt.

Próbáltam úgy fordulni, hogy ne mozgassam nagyon a takarót. Felesleges volt aggódnom, mindig mélyen alszik, és reggel is nagyon lassan ébred, de ezt akkor még nem tudtam. Óvatosan kerestem, milyen pózban aludjak el, zavaróan élesnek láttam a testem körvonalait. Úgy képzeltem, megmerevedhetek egy testhelyzetben, így én dönthetem el, mi lesz az első dolog, amit meglát majd belőlem reggel. Igazgattam a sárga pólót, amit

adott, Gólyatábor 2010 Velence. Szerettem volna visszavenni a koszos bugyim, de már lezuhanyoztam. Undorodva kerülgettem a szappanon egy fekete szőrszálát, pedig nem sokkal előtte még a nyelvemem sem zavart.

Hallgattam a szuszogását, és megpróbáltam hozzáigazítani a saját lélegzetem ritmusát, de nem sikerült. Túl rendszertelenül vette a levegőt, mintha álmában menekülne. Tudni akartam, mi elől. Ellenőrzöm, hogy töröltem-e az összes fotót, amit neki csináltam. Egy kimaradt, szőke hajtincs, nem látszik, hogy a töve már lenőve, fogsor íves nyoma a bőrömmön. Egész jó a kompozíció. Igen, biztos a kukába helyezem. Megnyitok egy cikket, az emberi arcon élő atkákról szól. Ha véletlenszerűen mintát vesznek az arcbőrödről, nagyobb eséllyel találnak benne egy atkát mint nem. A pórusainkban születnek, szaporodnak és halnak meg, de senki nem tudja, hogy kerültek oda.

Autofókus

Túl vékony a kabátom ehhez a szélhez. Guggolok egy kő előtt, melyről megtudhatom, hogy állítólag egyszer innen nézelődött Rákóczi. Próbálok úgy lefotózni, hogy ne látszódjon semmi a mögöttem lévő illegális személtérakóból. Nem könnyű feladat. Hiába vetem be minden tudásom, szépen elmosódott háttér és szabályos kompozíció, nehéz elképzelni, hogy bárki a kép láttán kedvet kapjon feltekerni erre a dombra.

Egy hete hívott a grafikus, hogy gyorsan kellene nekik egy fotós, hajnali indulás, sűrű nap, de jó pénz, utazást is leszervezik, tudok-e jönni, tudtam, persze. Még lelkes is voltam, hogy nem egy stúdióban töltöm a napot a századik katalógusfotó felett. Ehhez képest egyelőre a magyar vidék nem tartogat több változatosságot, mint a múltkori teniszcipő-kollekció, már fél nap után tele a memóriakártyám teljesen egyforma, sárgára festett, egyhajós, egytornyos, egyistenes templomokkal. A projektterv szerint ezek majd információs táblákon csábítják az Európai Kerékpárút Hálózatán boldogan haladó biciklistákat, hogy térjenek csak le az útról, ismerjék meg hazánk rejtett kincseit. A kincsek között a templomoknál csak a főterek Trianon- emlékművei sematikusabbak, mészkő talpazat, semmiképp nem márvány, az inkább a polgármester konyhapultján lehet, fém kis-Magyarország és elszakított területek, 1920, dőlt betűk. Úgy látszik a Felvidékkel együtt a kreativitásunkat is elcsatolták, jegyzem meg a negyedik után Julinak, aki vezet, a grafikus egy másik projektből ismeri, és be szokott ugrani ilyesmikben. Nem nevet ezen se, hosszú lesz így ez a nap, ami alatt tizenkét kistelepülést kell végigjárunk. Juli tervezte meg, milyen sorrendben tudunk leggyorsabban érinteni minden helyszínt, ő kezeli a térképet is.

Azóta nyomott a hangulata, hogy a legutóbbi faluban túl sok időt töltöttünk, nem tartjuk a tervet, és ő olyan típus, ezt már egy délelőtt alatt kitapasztaltam, aki nem szereti, ha egy terv félrecsúszik. Pedig nem velem kéne bunkóznia, nem én tehetek róla, hogy tereprendezenek, és kivágták a híres platánsort, ezért körbe-körbe keringtünk, hogy találjunk helyette egy újabb nevezetességet, és meglegyen a három kép per település. Pechünkre

a jellegzetes népi építészet egyik példánya se került a szemünk elé, pedig majdnem mindenhol akad legalább egy eléggé réginek tűnő, de nem túlzottan rozszant, nádtetős vagy legalább részben faberakásos homlokzatú ház, amit végső esetben be lehet válogatni a képek közé. Itt csak Kádár-kockák és néhány új építésű, mediterrán ihletésű családi ház sorakozott. Végül a falu határában találtunk egy útmenti Jézust, pont virágzott mögötte egy orgonabokor, egész jó lett a fotó, mehettünk tovább, de Julit ez sem vidította fel.

Az útvonaltervezőt nézegetve találok egy négy egész nyolc csillagos csárdát mindössze negyedórás kitérővel, felvetem, hogy esetleg ebédelhethetnénk ott, de nem, be kell hoznunk a lemaradást, a következő letérő után lesz egy gyorsétertem. Majdnem bedobom a vega vagyok kártyát, hogy rendes ételt ehessenek, de eszembe jut, hogy Juli látta a reggeli sonkás szendvicsemet, úgy-hogy megadom magam. Negyed óra múlva már a McChicken menü fölött próbálok legalább egy közös témát találni vele, még azt is elmesélem, hogy jöttünk össze Tomival a Blaha mekiben, megkérdezem, neki van-e most pasija, nincs, eszünk csendben tovább. A nap hátralévő részében már inkább csak arról beszélünk, amiről muszáj, mi lesz a következő falu, hol álljunk meg, kell-e már tankolni.

Az utolsó falu utolsó látnivalójánál nem találok igazán jó szöveget, mindent megpróbálok, hogy ne lógjanak be az elektromos kábelek a templom elé, utálom azokat utólag retusálni. Ahogy többedszerre járom körbe az épületet, megjelenik egy fiatal, kockás inges férfi, dicsértessékkal köszön, működnek az egyházi gimis reflexek, mindörökké ámen, válaszolom. Juli ezen láthatóan meglepődik, ő egy jó napotall reagál, ennek ellenére a pap vele kezd el beszélgetni, és nem velem. Mire én is szóhoz juthatnék, már megbeszélték, miért vagyunk itt. Kérdezi, hogy a freskók miatt választottuk-e ezt a templomot, de egyikünk se érti, mire gondol, csak annyit tudtunk erről is, mint a többiről: egy álló és egy fekvő fotót kérnek, és látszódjon a közvetlen környezet is. Nem szívesen vallanám be a tájékozatlanságom, és úgy sejttem, Juli sem, szerencsére a pap nem vár válaszra, már nyitja is nekünk a kaput, a kettőnkől álló hevenyészett nyáját betereli a hűvös épületbe. Belépéskor önkéntelenül keresztet vetek, ettől rögtön kívülről látom magam, nevetséges vagyok, mégse tudom levetközni ezt a szokást. Juli arcán újból látom az értetlenséget, biztos nem illik bele az ájtatosság a rólam kialakított képébe.

Egy iparművész házaspár költözött az egyik parasztházba, meséli a pap, még a nyolcvanas években, bőven az ő ideje előtt, először csak a saját portájukat újították fel, de hamar összebarátkoztak az elődjével, és az ezt követő években a templomon dolgoztak. Nem erre számítottok, amikor kötelességtudóan felnéztek a plafonra: a kazettákat apró képek töltik meg, puttók és bibliai jelenetek sehol. Először egy szalamandrán akad meg a tekintetem, élénksárga foltok a vibráló rózsaszín háttéren. Körülötte vadvirágok, a kökörcsint felismerem, pedig a szirmai kicsit megnyúlnak, perspektíva nincs a képekben, gyermekrajzszerűek, és mégis pontosak. A hátravetett fejtartás miatt kicsit szédülök, mint-

ha erre rájátszanának a festmények, nem tudok nem elveszni a részletekben, a szinte pszichedelikus mintákban. Juli csendes, ránézek, a tető egy másik sarkát figyeli, követem a tekintetét, egy páva türkize és egy gránátalma vöröse egészíti ki egymást. Forgolódunk, pár lépést teszünk ide-oda, hogy mindegyik apró képet lássuk, madarak, növények, virágok változnak, egészen váratlan színek bukkannak elő. Az atya magyaráz még valamit a Krisztus-szimbólumokról és az őshonos flóra-faunáról, eközben rengeteg fotót csinállok, külön-külön és egyben is az ábrákról.

Nem tudom pontosan, mikor ültem le a kemény fapadra, Juli mellettem, mindketten hunyorgunk, miközben nézzük a mennyezetet, zsibbad a nyakam, és valószínűleg neki is, a hüvelykujjával masszírozza a vállát. Az atya elnézést kér, de el kell intéznie valamit a sekrestyében, nem mondja, hogy mennünk kell, de mégis felszólításként hat ránk, elindulunk kifelé. Az ajtóban megfordulok, kereszt, még egy térdeplésbe is belekezek, egy furcsa pukedli lesz belőle. Ahogy kiérek, Juli megkérdezi, tényleg vallásos vagyok-e, hát, ezt így nem mondanám, a teremtésben hiszek, de például a pokol gondolatát sose tudtam komolyan venni, és hittanról is folyton kiküldtek, mert feleseltem. Már szállunk be a kocsiba, mikor visszakérdezek, miért, te hogy vagy ezzel, de nem válaszol egyből, előbb elindulunk. Meg van keresztelve, de ennyi, a családja nem tartotta ezt fontosnak, egyik nagyanyja jár csak misére, őt néhányszor elkísérte a húsvéti körmenetre, de amióta neki is coming outolt, azóta ő se kéri már erre. Esküvőkön és keresztelőkön is mindig kellemetlenül érzi magát, sose tudja, mikor kell felállni és mikor kell letérdelni. Ezt egy levegővel hadarja el, biztos azért, hogy ne kérdezzek vissza, úgyhogy csak az esküvőtémánál maradok, és elmesélem a legkínosabb lagzikat, ahol fotóztam. Párszor majdnem nevet, hallok egy-egy kis horkantást. Budaörsnél megállunk tankolni, megiszunk egy kávét, és most úgy tervezi meg az útvonalat, hogy hazadobjon engem is, nem nagy kerülő, emiatt ne buszozzak, neki belefér.

Egy hétig utómunkázom a fotókat, amikor elküldöm a grafikusnak, beteszem Julit is a címzettek közé, pár nap múlva kapok értesítést, hogy ő is letöltötte a képeket. Az email végén külön megemlítem a festményeket, ugyan nem szerepelt az előzetes listán, de érdemes lenne rátenni a táblára. A grafikus megköszöni az ajánlást, de mikor feltöltik a végleges verziókat, és végigkattintom az összeset, látom, hogy csak a külső kép került be a templomról. Ahogy jobban megnézem, észreveszem, hogy belóg az árnyékom a jobb alsó sarokban. Két kattintással kiretűsíthattam volna magam, kezdő hiba.

